EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.23.
COM(2022) 615 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Írország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Írország 2022. évi stabilitási programját

{SWD(2022) 615 final} - {SWD(2022) 640 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Írország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Írország 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június [XX-án/-én] aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

(2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozó közös kötelezettségvállalást, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én hirdetett ki, majd a 2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón újólag megerősített. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet[4] alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Írországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is, amelyet a Tanács 2022. április 5-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amelyet a Tanács 2022. március 14-én elfogadott.

(3) A világjárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása például az energia- és élelmiszerárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Erre való tekintettel 2022. március 4-én első ízben aktiválták[5] az átmeneti védelemről szóló irányelvet, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az EU-ban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

(4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások – a módosított terv benyújtásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlások mellett – ugyanúgy relevánsak

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

[5] A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(5) Az általános mentesítési rendelkezést 2020 márciusa óta alkalmazzák[6]. A 2021. március 3-i közleményében[7] a Bizottság kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euróövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019. végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokolttá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023-ig történő meghosszabbítását.

(6) A 2021. évi stabilitási programról szóló 2021. június 18-i tanácsi véleményben alkalmazott megközelítés alapján a költségvetési irányvonal jelenleg a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban[8]. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású[9] elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

(7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra, ezáltal támogatva a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak előkészítését, egyúttal erősítve a szakpolitikai koordinációt[10]. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság véleménye

---

6 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról, Brüsszel, 2020. március 20., COM(2020) 123 final.

7 A Bizottság közleménye a Tanácsnak – Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz, Brüsszel, 2021.3.3., COM(2021) 105 final.

8 A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

9 Nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és nem más uniós alapokból finanszírozott kiadások.

10 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról, Brüsszel, 2022.3.2., COM(2022) 85 final.

szerint a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb a szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja gazdaságpolitikai iránymutatását.

(8) A 2022. március 2-án közzétett költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a téli előrejelzéshez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. Változatlanul rugalmas költségvetési politikát kell folytatni, hogy az lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, és az egyes országok költségvetési és gazdasági helyzetének függvényében differenciált megközelítést kell alkalmazni, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

(9) 2021. május 28-án Írország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. szeptember 8-án elfogadta Írország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[11]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Írország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.

(10) Írország 2022. május 4-én benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját, 2022. április 29-én pedig – az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül – 2022. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram az Írország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

(11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette az Írországra vonatkozó 2022. évi országjelentést[12]. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Írország

[11] A Tanács végrehajtási határozata (2021. szeptember 8.) Írország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 11046/21 + ADD 1).

[12] SWD(2022) 615 final.

által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Írország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az ukrajnai orosz invázióból eredő – kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá az Írország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Írország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2022. május 23-án közzétette.[13] A Bizottság megállapította, hogy Írországban már nem áll fenn egyensúlyhiány a magánszektor és az államháztartás adósságának, illetve a külső adósság magas szintje miatt. Jelentős előrelépés történt az államháztartás és a magánszektor eladósodottságának, valamint a nettó külső kötelezettségeknek a világjárvány előtti és utáni csökkentése terén.

(13) A Tanács 2020. július 20-i ajánlásában felkérte Írországot, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Írország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Írország államháztartási hiánya a 2020. évi 5,1 %-ról 2021-ben 1,9 %-ra csökkent. Írország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 3,3 %-ról 2021-ben 2,7 %-ra csökkentek. Az Írország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban vannak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések többnyire ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján az államadósság 2021-ben a GDP 56,0 %-ának felelt meg.

(14) A 2022. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv realista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 6,4 %-kal, 2023-ban pedig 4,4 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 2022-re 5,4 %-os, 2023-ra pedig hasonló, 4,4 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, ami főként azzal magyarázható, hogy 2022-re a Bizottság a magánfogyasztás és az export tekintetében alacsonyabb bővülést vár. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 0,4 %-ára, csökken 2023-ban pedig 0,2 %-os többletbe fordul át. A 2022. évi csökkenés főként a gazdasági tevékenység jelentős élénkülését és a legtöbb szükséghelyzeti intézkedés megszüntetését tükrözi. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 50,1 %-ra, majd 2023-ban

[13] SWD(2022) 634 final.

46,3 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 0,5 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal, 2023-ra pedig 0,4 %-os többlettel számol. Ez összhangban van a 2022. évi stabilitási programban előrevetített költségvetési egyensúllyal. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése hasonló GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 50,3 %-kal, 2023-ban pedig 45,5 %-kal.

A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alapján a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 6,6 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Írország potenciális növekedését.

(15) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedések kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 2,7 %-ról 2022-ben a GDP 0,6 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,2 %-át, 2023-ban pedig 0,0 %-át fogják kitenni[14]. Ezek az intézkedések elsősorban a szegényebb háztartásoknak nyújtott szociális transzfereket és az energiafogyasztás után fizetendő közvetett adók mérséklését foglalják magukban. Ezeket az intézkedéseket többségükben ideiglenes intézkedésként jelentették be. amennyiben azonban az energiaárak 2023-ban is magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. Ezen intézkedések egy része – nevezetesen az áramfogyasztó háztartások mindegyikének kifizetett támogatás és a jövedéki adók általános csökkentése – nem célzott. A költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-át, 2023-ban pedig 0,1 %-át fogják kitenni[15].

(16) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta, hogy Írország[16] 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – kövessen támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Írország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

---

14 Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

15 A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az EU-ba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót. A földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek EU-n belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzbeli juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

16 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Írország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 28. o.).

(17) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és az Írország 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk alapján 2022-re a Tanács ajánlásával összhangban támogató jellegű, a GDP –0,3 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető[17]. A Tanács ajánlásának megfelelően Írország továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez viszonyítva változatlan marad. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,3 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[18]. Írország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022. évi növekedése előreláthatólag 0,0 százalékpontos, lényegében semleges hatást gyakorol az általános költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja az energiaárak növekedésének gazdasági és társadalmi hatásait kezelő intézkedések (a GDP 0,2 %-a) addicionális hatását is.

(18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP 1,8 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít[19]. Írország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2022-höz viszonyítva változatlan marad. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,0 százalékpontnak megfelelő, tehát semleges hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra.[20] Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 1,8 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,2 %-a).

(19) A 2022. évi stabilitási program szerint a költségvetés 2024-ben várhatóan a GDP 1,2 %-ának, 2025-re pedig 1,4 %-ának megfelelő többletet ér el.A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-a alatt marad. Ezek az előrejelzések a fő kiadások növekedésének évi 5 %-os szint alatt maradását feltételezik. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 43,8 %-ra, majd 2025-ben 40,7 %-ra mérséklődik. A

---

17 A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

18 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,0 százalékpontos, tehát semleges hatást gyakorolnak.

19 A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

20 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,0 százalékpontos, tehát semleges hatást gyakorolnak.

Bizottság elemzése alapján az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon alacsonynak tűnnek.

(20) A nyugdíjrendszer általános hiánya hosszú távon várhatóan növekedni fog, mivel a GDP-arányos nyugdíjkiadások a 2019. évi 4,6 %-ról 2070-re 7,6 %-ra emelkednek. Egy független nyugdíjbizottság számos ajánlást tett az állami nyugdíjrendszer költségvetési fenntarthatóságának megerősítésére.

(21) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Írországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy jelentős részét, valamint a terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. A terv különösen a zöld és digitális átállást elősegítő reformokra és beruházásokra, valamint az aktív munkaerőpiaci integráció támogatására és a továbbképzésre összpontosít. A beruházások emellett elősegítik a kiforrott közberuházási projektek előreütemezését, előmozdítják a magánberuházásokat, és közvetlenebb finanszírozási eszközöket használnak fel a kutatás és az innováció ösztönzésére. A terv emellett kötelezettséget vállal a szociális és megfizethető lakhatás, a nyugdíjak, az egészségügy és a vállalkozások előtt álló szabályozási akadályok terén végrehajtandó reformokra, ugyanakkor olyan intézkedéseket is bevezet, amelyek várhatóan részben kezelik a pénzmosással és az agresszív adótervezéssel kapcsolatos kihívásokat.

(22) Írország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. Az Írország éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 42 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 32 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Írországot a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. Az átfogó szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából változatlanul nagy jelentőséggel bír a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása.

(23) Írország még nem nyújtotta be a partnerségi megállapodást és egyéb kohéziós politikai programozási dokumentumait[21]. A 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban Írországnak a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe kell vennie a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai

[21] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról. HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

(24) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Írországnak számos további kihívással kell szembenéznie a körforgásos gazdasággal és a szennyvízzel kapcsolatban. Írországban a hulladékkeletkezés közel 25 %-kal haladja meg az uniós átlagot, így az egy főre jutó települési hulladék ötödik legnagyobb termelője az EU-ban. Az elmúlt években lassult az előrehaladás az újrafeldolgozási arány növelése terén, míg a hulladékégetés jelentősen nőtt. Írországban az anyagok körforgásos felhasználása 2020-ban 1,8 % volt, ami jóval elmarad a 12,8 %-os uniós átlagtól. Írországnak több ösztönzőre és beruházásra van szüksége ahhoz, hogy ambiciózusabb stratégiát hajtson végre a hulladékgazdálkodásra és a körforgásos gazdaságra vonatkozóan, elkerülve ugyanakkor a túlzott hulladékégetési kapacitás létrehozását. A hulladékmennyiség és az erőforrás-felhasználás csökkentése érdekében nagyobb erőfeszítésre van szükség az anyagok teljes életciklusát lefedő körforgásos üzleti modellek támogatásához. Bár történt némi előrelépés a szennyvízkezelési beruházások előmozdítása terén, Írországban a szennyvíz kevesebb mint 50 %-át kezelik az uniós jognak megfelelően. Írországban a felszíni vizek minőségének legjelentősebb akadályát a kezeletlen szennyvízből és a mezőgazdaságból származó túlzott tápanyagok jelentik. Jelentős mértékben korszerűsíteni kell az infrastruktúrát, és a mezőgazdasági tevékenységekből származó vízszennyezés ellenőrzésének erőteljesebb megközelítésére van szükség. A megfelelő szennyvíz-infrastruktúra a lakosság életminőségének és egészségi állapotának javítása szempontjából is kulcsfontosságú. Emellett a megfelelő szennyvíz-infrastruktúra hozzájárul a regionális fejlődés javításához, fenntartható növekedést és munkahelyeket teremt, valamint előnyös az idegenforgalom számára.

(25) Az EU állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban megfogalmazott megbízatás alapján kidolgozott REPowerEU terv célja, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Európai Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a tagállamokkal folytatott párbeszéd során meghatározzák a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

(26) A 2020. évi adatok szerint Írország nem importál nyersolajat és gázt Oroszországból. Írország orosz széntől való függősége (a szénimport 22 %-a) alacsonyabb az uniós átlagnál, miközben az energiaszerkezetben a szilárd fosszilis tüzelőanyagok súlya (7,6 %) is alacsonyabb az uniós átlagnál. Bár az orosz olajnak és gáznak való kitettsége kisebb az uniós átlagnál, a jelenlegi geopolitikai helyzet és a magas energiaárak még sürgetőbbé teszik Írország számára, hogy fokozza erőfeszítéseit az integrált nemzeti energia- és klímatervben meghatározott, megújuló energiaforrásokra vonatkozó célkitűzések teljesítése érdekében. Írország éghajlat-politikai cselekvési terve tartalmazza az ország energiarendszerének 2030-ig történő átalakítására irányuló ambiciózus célt. Ez lehetővé teszi Írország számára, hogy 2018 és 2030 között 51 %-kal csökkentse a teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A szükséges reformok és az

átalakulás nagyságrendje jelentős lesz, a szükséges köz- és magánberuházások biztosításától a kötelezettségvállalások időben történő teljesítéséig. Írország energiainfrastruktúrájának átfogó korszerűsítésére van szükség ahhoz, hogy teljes mértékben ki lehessen használni a megújuló energiaforrásokat, és el lehessen érni Írország éghajlat-politikai célkitűzéseit. A zöld energetikai átmenetbe történő beruházások megkönnyítését és ösztönzését elősegítő beruházási keret létrehozása kulcsfontosságú lesz a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentéséhez. A megújuló energiaforrások tekintetében továbbra is kihívást jelent a tervezési és engedélyezési rendszer, különösen az építési engedélyezési eljárások hosszú időtartama, valamint a hosszadalmas és költséges fellebbezési eljárások tekintetében. A nagyszabású fejlesztéseket, és ezáltal a zöld átállást felgyorsíthatja a tervezési és engedélyezési rendszer hatékonyságának javítása azáltal, hogy biztosítja a megfelelő erőforrások rendelkezésre állását a tervezési folyamatok valamennyi szakaszában, valamint észszerűsíti az átfogó keretet. Emellett a villamosenergia-hálózat bővítése és megerősítése, valamint az infrastruktúra támogatása a kulcsfontosságú helyszíneken alapvető tényező lesz a szűk keresztmetszet csökkentése szempontjából. Mindenekelőtt a szomszédos országok felé kiépítendő új villamosenergia-átviteli rendszerösszekötők fogják biztonságosabbá tenni az energiaellátást. A tárolókapacitás növelésére és az elektromos autók töltőállomásainak tömeges kiépítésére is szükség lesz. Emellett a megújuló hidrogénre vonatkozó nemzeti stratégia kidolgozása az energiaszerkezet diverzifikálását is elősegítené.

(27) Az energiahatékonysági intézkedések kulcsszerepet fognak játszani az energiafogyasztás csökkentésében. Jelentős energiamegtakarításra van szükség nemcsak Írország éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez, hanem a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 55 %-os csökkentésére irányuló uniós szintű célkitűzés eléréséhez is. Bár az éghajlat-politikai cselekvési terv jó úton halad, Írország eddig lemaradt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése terén. Írország az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásával és az épületek jelentős energiamegtakarítására törekedve csökkentheti az energiaimporttól való függőségét. Az elektromos járművek számának növelésével ki lehetne használni a belföldi villamosenergia-termelést az üzemanyag-behozatal kiváltására. Mivel az éghajlat-politikai cselekvési terv 2030-ra egymillió elektromos autót irányoz elő az ír közutakon, jelentős számú elektromos töltőpont kiépítésére van szükség. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére irányuló törekvések további fokozására lesz szükség ahhoz, hogy Írország megfeleljen az „Irány az 55%!” célkitűzéseinek.

(28) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Írország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Írország igénybe veheti az Európai Szociális Alap Pluszt is.

(29) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét[22] az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

[22] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

(30) Az euróövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euróövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Írország esetében ezt különösen az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Írország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a RePowerEU és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A 2023 utáni időszakban folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Az állami nyugdíjrendszer költségvetési fenntarthatóságának biztosításával kezelje a nyugdíjkiadásoknak az elöregedéssel összefüggő várható növekedését.

2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. szeptember 8-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és célokkal összhangban. Nyújtsa be a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai programozási dokumentumokat a Bizottsággal folytatott tárgyalások lezárása, majd a programok végrehajtásának megkezdése céljából.

3. Az erőfeszítéseket összpontosítsa a körforgásos gazdaság fellendítésére. Fejlessze különösen az infrastruktúrát és dolgozzon ki szakpolitikákat a hulladékkeletkezés megelőzése, valamint az újrafelhasznált és újrafeldolgozott tartalom növelése érdekében, és dolgozzon ki hatékonyabb rendszert az újrafeldolgozható hulladékok, köztük a biológiailag lebomló hulladékok elkülönített gyűjtésére. Járuljon hozzá a biztonságosabb és tisztább szennyvízkörökhöz.

4. Összességében csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést. Gyorsítsa fel a megújuló energiaforrások, különösen a tengeri szélerőművek elterjedését, többek között a tervezési és engedélyezési rendszer hatékonyságának javítását célzó reformok bevezetésével, főleg az eljárások időtartamának csökkentése révén. Korszerűsítse az energetikai infrastruktúrát, beleértve a tárolást is. Biztosítsa a komplex épületfelújítások gyors végrehajtását. Gyorsítsa fel a közlekedés villamosítását, többek között töltőberendezések telepítése révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök